

**Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni suleqatigiinnissaq pillugu
nalunaarutip Reykjavikimi 13. oktober 2022-mi atsiorneqartup
piviusunngortinneqarnissaanut programmi**

Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni suleqatigiinnissaq pillugu nalunaarutip atsiorneqartup kingunerisaanik nalunaarummi suliassaqarfiit pingaarnerutinneqartut naammassinissaanut piviusunngortinneqarnissaanut programmiliortoqarpoq. Suleqatigiittussat nalunaarut nutaaq oktober 2022-mi atsiorneqartoq Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni nunat marluk akornanni suleqatigiinnermut pingaarnertut tunngaviussasoq isumaqatigiissutigaa.

Islandip Kalaallillu Nunaata akornanni politikikkut, kulturikkut aningaasaqarnikkullu attaveqatigiinnerit ukiuni kingullerni annertusiartupiloorsimapput. Tamatuma kingunerisaanik Islandimi naalackersuisut 2013-imi Nuummi aallartitaqarfimmik pilersitsinissamik aalajangerput kalaallillu oqartussaasui 2018-imi Reykjavikimi aallartitaqarfissamik pilersitsinissamik aalajangerlutik.

Suliassaqarfinni soorlu angallassinermi, takornariaqarnermi, aalisarnermi, niuernermi peqqinnissaqarnermullu nunat marluusut suleqatigiinnissaat pillugu ataatsimoorussamik nalunaarut Naalackersuisut Siulittaasuannit Islandillu Nunanut allanut ministerianit ulloq 8. november 2013-mi atsiorneqarpoq.

Nalunaarut alla ataatsimoorussa q 2021-mi septemberimi nunat taakku marluk akornanni attaveqaatit saniatigut pitsanngorsarnissaat isumaqatigiissutigalugu Kalaallit Nunaannit Islandimiillu nunanut allanut ministerinit atsiorneqarpoq.

Naalackersuisut siulittaasuata Islandillu statsministeriata oktober 2022-mi nalunaarummini nunami akornanni attaveqaatinik pitsanngorsaanissamut annertusaanissaminnullu nalornissutiginggisaminnik kajumissuseqarnertik uppersarparaat siunissamilu suleqatigiinnissamut suliassaqarfiit uku

pingaarnarpaatut toqqarlugit: silap pissusaata allanngoriartorneri, suaassutsit akornanni naligiisitsineq, ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu, niuerneq, aningaasaqarnikkut suleqatigiinneq aamma kulturikkut suleqatigiinneq. Taakku tamarmik tullinnguuttumi sammisani tamani suliassat nassuiarneqarsimapput:

1. Niuerneq. Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni niuerneq pillugu isumaqatigiissutip naapertuilluarnissaanut akornutit periarfissallu suussusersinissaat sulissutigerusuppavut.

1.1. Ataatsimoorussamik suleqatigiissitat pilersinnissaannut

isumaqatigiissuteqarpoq, taakku naapertuilluartumik niuernikkut isumaqatigiissutissamut periarfissanik misissuineramik naammassisaqassapput.

1.2. Naammassinnissinnaassutsimik allaatiginninneq naammassineqareerpat, naapertuilluartumik illugiilluni niuernermut isumaqatigiissuteqarnissamut suliarisassat allassimaffiata ineriartortinnissaanut periarfissat peqataasut oqaloqatigiissutigissavaat.

2. Aalisarneq: Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissutinik naligiisitsisunut, naleqquttunut piujuartitsisumillu tunngavilinnut akornutit periarfissallu suussusersinissaat sulissutigissavaat.

2.1. Tunup Islandillu akornanni imartani avaleraasartuut, qalerallit ammassaallu ataatsimoorfigineqartut pillugit Kalaallit Nunaat Islandillu uumasulerinikkut misissuisarnerminnut suleqatigiinnertik pitsanngorsarusuppaat. Saniatigut nalinginnaasumik aalisarneq pillugu ilisimatuussutsikkut suleqatigiinneq illua-tungeriit nukittorsarniarpaat.

2.2 Aalisagaqatigiit ataatsimoorussanik, ilisimatuussutikkut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut pitsaanerpaat aamma naapertuilluarneq,

naleqqussuseq piujuartitsinerlu tunngavigalugit aalisarnermik isumaqatigiissutit aqutsinissamut Kalaallit Nunaat Islandilu suli nangittumik pisussaaffeqarput. Suluppaakkat ammassaallu pillugit isumaqatigiissutit nutaat 2023-mi iluatsittumik naammassineqarput, aamma peqataasut qalerallit pillugit isumaqatigiissutip assingusumik iluarsaannissaa aallartinniarpaat.

2.3 Kalaallit-Islandimiullu Aalisarnek pillugu ataatsimiititaliarsuata ataani inissisimasussamik Nunat marluusut aalisarnermik inuussutissarsiuteqartunik ilisimasalinnik inuttalimmik suleqatigiissitamik pilersitsisoqarnissaa Islandip Kalaallit Nunaatalu isumaqatigiissutigaa, misissussavaa aalisarnerup iluani tassungalu immikkoortut attuumassuteqartut kalaallit islandimiullu suliffeqarfiisa akornanni suleqatigiinnerunissaq qanoq siuarsarneqarsinnaanersoq.

3. Aningaasaqarnikkut suleqatigiinneq. Aalisarnek pillugu aamma imaanit pisuussutinit aningaasaqarnerup ilaannik allanik aamma nunalerineq pillugu suleqatigiinneq periarfissanik annertuunik imaqarpoq, soorluttaaq nukiit ataavartut aamma silap pissusaanut aaqqiissutit pitsaasut, piujuartitsisumik tunngavilimmik takornariaqarnek, silaannakkut angallanneq aamma sanaartornerit pillugit suleqatigiinneq taamaattoq.

3.1. Islandimi Avatangiisinut, Nukissiuutinut Silallu pissusaanut ministereqarfiup aamma Kalaallit Nunaanni Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup erngup nukingamik nukissiorfeeqqanik pingaartumik Tunumi amerlanerusunik ineriartortitsinissamut suleqatigiinnissamut periarfissat eqqartorniarpaat. Tamanna Islandimi Orkustofnun-imi nuna tamakkerlugu nukissiornermut oqartussaasut aamma Nukissiorfiit akornanni erngup

nukinganik nukissiorfeeqqanut tunngatillugu periarfissanik misissueqqissaarnissamut suleqatigiinnermik ilaqarsinnaassalluni.

3.2. Nunalerineq: Illuatungeriit Kalaallit Nunaata Islandillu aamma Islandimi Nunalerinnermut ilisimatusarfiup Upernaviarsummilu ilisimatusarfiup akornanni suleqatigiinneq iluatsilluarsimasoq piulerseqqinnissaanut pitsanngorsarnissaanullu periarfissamik misissuerusupput..

3.3. Takornariaqarneq pillugu suleqatigiinnerup ingerlaannarnissaa kajumissaarutigineqarpoq pingaartumillu Nuummi, Ilulissani Qaqortumilu mittarfiit nutaat naammassinissaanut suleqatigiinnerup ajornanngippat annertusinissaa. Takornariaqarnerup ineriartornerata iluani takornariaqarnerup ineriartornerani piujuartitsineq aningaasaqarnikkut, kultureqarnikkut, inooqatigiinnikkut avatangiisinillu soqutiginninnermik oqimaaqatigiissitsisoq, suleriaatsimut pitsaanerpaamut periusissianik najoqqutassanillu ineriartortitsisinnaasoq qulakkiissallugu.

3.4. Business Iceland/Íslandsstofa aamma Visit Greenlandip akornanni takornariaqarneq pillugu suleqatigiinnermut isaaffissamik pilersitsineq. Assersuutigalugu avataani niuerfinni soorlu Asiami USA-milu pilersaarineq pillugu aamma ataatsimoorluni soqatigisani allani suleqatigiinnissaq anguniarneqarsinnaavoq.

3.5. Issittumi aningaasalersuinerit siuarsarniarlugit suleqatigiinnissamut periarfissat misissorneqarneri. Suleqatigiissinnaaneq Kalaallit Nunaanni Islandimilu Naalakkersuisoqarfinni attuumassuteqartunit kiisalu Sulisitsisut aamma Business Iceland ataatsimut suleqatigalugit misissorneqassaaq.

3.6. Islandimi Takornariaqarnermut Siunnersuisoqatigiit/Business Iceland kalaallit aqutsisui suliniutit Islandimiut aqutsisuisa aallartissimasaat, soorlu takornarianut isumannaallisaaneq, sumiiffinnik eqqissisimatitaasunik illersuineq, takornarianit tikitassanik nutaanik ineriartortitsineq, artukkiissutinik agguataarineq, upalungaarsimanermit pilersaarutit aamma

ajornartorsiutit takornariat amerlinerisigut pilersinnaasut pillugit suliniutit pillugit Kalaallit Nunaanni suleqatigiissitsinissamut peqataanissaannik qaaqqusariaqarpaat.

- 3.7. Timmisartumik angallannermut mittarfinnillu nakkutilliinermut nunat taakkua marluk akornanni suleqatigiissutigisinnaasatut periarfissat aningaasallu ujartorneqassapput.
- 3.8. Sanaartornerup illuliornerullu iluani suleqatigiinnerunissamut periarfissanik misissuineq.
- 3.9. Inuussutissanik isumannaatsumik pilersuinissamut aamma nakorsaatinik nakorsaanermilu atortunik isumannaatsumik pilersuinissaq pillugit suleqatigiinnernik misissuineq.
- 3.10. Mingutsaaliuineq anguniarlugu teknikkerilerinikkut ilisimatuarsarnikkut nutaaliornikkulu aatitassarsiornermut atuumassuteqartut, tamatumuuna kuldioxidinik milluuaasarneq toqqorsisarnerlu (CCS) ilanngulugit, suleqaatigiineq kaammattorneqassapput.

4. Silap pissusaata allanngoriartorneri aamma uumassusillit assigiinngisitaarnerat. Silap pissusaata allanngoriartornerisa nunap immikkoortuani maani maannakkut allannguutaasut nakkutiginnissat pakkersimaarnissaallu, tassunga ilanngullugit imartatsinnut sunniutaasa kiisalu silap pissusaata allanngoriartornerisa sunniutaannik pinaveersaartitsinissamut naleqqussarnissamullu aalajangersimasunik suliniuteqarnissat qitiutillugit ataatsimut suliniuteqarnissaq pisariaqartippaa.

- 4.1. Islandimi issittoq pillugu suleqatigiiffik (Icelandic Arctic Cooperation Network) aamma Nunatsinni nunani tamalaani arktiske hub

pisortatigoornerusumik suleqatigiinnerulernissamut periarfissanik iluaqutissanillu misissuinissaanik kaammattorneqassapput.

4.2. Aalisarnejq imaanullu ilisimatusarnejq pillugit suleqatigiinneq. Pisortat aamma Pinngortitaleriffimmi immikkut ilisimasallit pingaarnerpaat aamma Islandimi Imaanut Imermullu ilisimatusarnermut institutip (Hafrannsóknastofnun) akornanni aalisarnejq ilisimatusarnerlu pillugit siunnersuineramik ataatsimiittarnernik ukiumut ikinnerpaamik ataasiarluni pisortatigoortunngortitsisarnissamik innersuussineq. Ilisimatusaatiniq suliaqarfiit (Institutsit) akornanni aalisarnermut suliassaqarfinni assigiinngitsuni immikkut ilisimasallit sulinermut atatillugu pulaartoqarsinnaapput. Aalisarnermik imaanillu ilisimatusarnermit paasissutissanik nutaanik, attuumassutilinnik akuttunngitsumik paarlaasseqatigiittarfissamik kanalimik pilersitsisoqartariaqarpoq.

4.3. Illuatungeriit marluullutik nukiiit ataavartut niuerneramilu atugassarititaasut tunngavigalugit erngup nukinganik nukissiorfinnik pilersitsinissap suleqatigiissutiginiissaannut periarfissanik, issittumi silaannarmik illersuinissamut siammasinnerusumik suleqatigiilernerup ilaatut misissuisariaqarput.

5. Suaiaassutsit naligiissitaanerat. Suaiaassutit akornani naligiissitaaneq pillugu aamma suaiaassutinut tamanut assigiinngisitsinerup akiorneqarneranut sulineq ilisimatusarnikkut angusanik aamma immikkut ilisimasaqarnermit paarlaateqatigiinneq pingaarnertut ilaavoq. Tassani ilaapput assigiinngisitsinermut akerliunermut inatsisip ilusaa pillugu misilittakkanik suleriaatsinillu pitsaanerpaanik paarlaasseqatigiinneq, suaiaassutit tamaasa eqqarsaatiginissaat illersornissaallu, suliffeqarnermi suaiaassutsinik immikkoortitsineq qanoq akiorneqassanersoq, inatsimmi suleriaatsimillu pitsaanerpaamik

**suaassutsimi assigiinnginnermik naligiissitaanermillu
eqqarsaatiginnineq, kiisalu arnanut kinguaasiutitigut suaassutsitigullu
atornerluisarnerit pinaveersaartinnissaannut periutsinik
pitsaanerpaanik paarlaasseqatigiinneq arnallu peqqissutsimikkut
kingunerluutaannik ilisimatuutut misissuineq.**

5.1. SAGA-kohorten (inuit amerlasuut ataatsimoorfeqartut) pillugu saqqummiussineq, arnat peqqissusaannut ajoqusernemit kingunerlutsitsinermik nuna tamakkerlugu misissuineq asseqanngitsoq, kalaallinut soqutiginnittunut tunniunneqassaaq. SAGA-kohorten Islandimi Universitetimi nakorsaatinut ilinniarfimmi ilisimatusartunit deCode Genetics kiisalu suliasaqarfimmi nunami nunanilu tamalaani immikkut ilisimasaqatigiit siuttut suleqatigalugit aaqqissuunneqarsimavoq. (Islandimi Universitetimi inuit peqqissusaannut instituti).

**6. Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu. Ilisimatusarnermik,
ilinniartitaanermik aamma inuussutissarsiutinut ilinniarfinnik
illugiilluni suliniutit assigiinngitsut kiisalu illugiilluni ilinniartunik
ilinniartitsisunillu paarlaaqatigiittarnerit suleqatigiinnermut ilusiliussat
iluatsereernikut ineriartorteqqinnerisigut pitsannorsartariaqarput.
Tassani ilaapput imaanit pisuussutinit aningaasaqarnermut,
nunalerinnermut peqqissutsimullu immikkoortumi suleqatigiinneq.**

6.1. Peqqinnissaqarfik suleqatigiinnerlu peqqinnissaqarfimmi sulisussarsiorneq pillugu. Nunani allani peqqinnissaqarfimmi sulisunik, matumani ilanngullugu peqqissaasut nakorsallu Islandip misilittagaqarfigai. Ilisimasanik misilittakkanik avitseqatigiinnermik suleqatigiinneq siunertaqarpoq aamma nunani allani peqqinnissaqarfimmi sulisunik sulilersitsinissamik akuunerulersitsinissamillu suleqateqarneq siunertaqarpoq. Ataatsimoorluni sulisussarsiorluni suliniuteqarnissamut

periarfissat misissorneqassapput. Sammisat allat pillugit
suleqatigiinnerusinnaanermut periarfissat taamatut qulaajarneqassapput.

6.2. Peqqinnissaqarfimmi ilinniartitaanerit. Peqqinnissaqarfimmi sulisut inuuneq
naallugu ilinniarnissamik pisariaqartitsinerat pillugu suleqatigiinnermik
siammarteriffik misissorneqassaaq.

6.3. Islandimiut nunalerinermut universitetiata nunatsinnilu nunalerinermut
suliassa qarfiup akornanni suleqatigiinnissaq kajumissaarutigineqassaaq.

6.4. Nunat taakkua marluusut allaffeqarfiisa ilinniartunik ilisimatusarfinnilu
ilinniartitsisuinik paarlaasseqatigiittarnermi isumaqatigiissutit atuuttut
tapersersuinissamullu suliniutit saqqummiutissavaat tassuuna Kalaallit
Nunaanni Islandimilu ilisimatusarfinni qaffasinnerusumilu ilinniartinnit
allani paarlaasseqatigiinnernik siuarsaaniarlutik.

6.5. Nunatsinni Naalagaaffinngornissamut Nunanullu allanut
Naalakkersuisoqarfik suleqatigiinnissaq ilisimasanilluunniit
avitseqatigiittarnissaq anguniarlugu Sisimiuni Arctic DTU-p aamma
Islandimi ilisimatusarfiit attuumassutillit (Reykjavikimi Universiteti
periarfissatut taaneqarpoq) akornanni attaveqaqatigiiffiussaaq.

6.6. Eqqumiitsulionermik Ilinniarfik/Nuuk Kunstkole, Nunatta
Isiginnaartitsinermik Ilinniarfia/Skuespillerskolen aamma Islands
Kunstakademi akornanni siunissami suleqatigiissinnaanermut periarfissaq
kajumissaarutigineqassaaq.

**7. Kulturikkut suleqatigiinneq. Nunatut mikisutut kinaassutsitta
oqaatsittalu piujuartinnissaannut kulturerput suli
pingaaruteqarluinnarpoq. Inuit akornanni attaveqaqatigiinnerit
siuarsarnissaat nutaaliornermillu suliaqartut nunat marluk akornanni
suleqatigiinnerup pitsannorsarnissaa anguniagaapput.**

- 7.1. Islandimi ilinniartitaanermut oqartussat tunngaviusumik atuarfimmi atuartunut naleqquttunik atuartitsissutinik Kalaallit Nunaannut tunngasunik siuarsaanissaannik kajumissaarneqartariaqarput. Atuarfinnut oqartussat Islandimiut kalaallillu tunngaviusumik atuarfinnut tunngasutigut qaninnerusunik, assersuutigalugu ataatsimoorussamik suliniuteqarnikkut attaveqaateqalernissaannik aamma kajumissarneqartariaqarput.
- 7.2. Islandip Ilinniartitaanermut ministertiaqarfik, Islandimi Kalaallit Nunaannut aningaasaateqarfik aamma Icelandair suleqatigalugit tunngaviusumik atuarfimmi klassetrinimi kingullermi atuartut akornanni Kalaallit Nunaat pillugu ukiut tamaasa allaaserinninnermik unammisitsisalertoqartariaqarpoq. Allaaserinnillu arnerpaamut eqqugassaq tassaassalluni Kalaallit Nunaannut angalaneq.
- 7.3. Nunat taakku akornanni nipilersukkanik nipilersortartut paarlaasseqatigiittarnerannut programmiata uummassaqqinnissaa peqataasut marluusut kajumissaatigissavaat.
- 7.4. Illuatungeriit Katuaq, Nuuk International Film Festival aamma kalaallit filmiortartut kattuffiat Film.gl RÚV-mik aamma Bió Paradís-imillu oqaloqateqarnermikkut ukiumut ataasiarluni Nuummi islandsk filmfestivalertitsinissamut Islandimilu kalaallit filmilíaanut tunngasunik aaqquissuussinissaanut kajumissaarusuppaat.
- 7.5. Filmiliornermut, filmiliornermi sullissinerit nunanilu tamalaani filmiortartunut tunngatillugu suleqatigiinneq kaammattuutigineqassaaq.
- 7.6. Nunat taakkua marluusut akornanni eqqumiitsuliornermi kulturimilu qaninnerusumik suleqatigiinneq, paarlaasseqatigiinneq, avitseqatigiinneq ilinniartitsineq nalinginnaasumik siuarsarniarlugit kaammattuutigineqassaaq.

- 7.7. Islandimi Kalaallit Nunaannut aningaasaateqarfik aqputigalugu Kalaallit Nunaannut tusagassiorfinnut angalanissanut ukiumoortumik stipendianik marlunnik neqerooruteqartoqartariaqarpoq.
- 7.8. Islandi Kalaallit Nunaatalu akornanni timersornikkut suleqatigiinneq annertusarniarnissaa anguniarlugu missiusoqassaaq parlatseqatigiinneq ilinniarfioqqatigiinnerlu siunertaralugu. Nunat avannarliit kiillit tamarmiuullutik suleqatigiissutiginnissaat isumaliutigilluarsinnaasariaqarpoq.
- 7.9. Kalaallit Nunaata Islandillu akornanni kulturikkut paarlaasseqatigiinnermut tapersuisinnaasutut illua-tungeriit tamarmik timmisartuutiqatigiit pilersarniarpaat. Oqaatigineqassaaq, inuiaqatigiinni inuinaat kattuffiit, matumani ilanngullugu kulturimik ingerlatsisunut Air Greenland Icelandair-lu tapersiissumik programmeqarmata.

Nunanit taakkunanga marluusunit qaffasissumik atorfilittat suleqatigiissitat 2013-mi pilersinneqartut, ukiumut marloriarlutik ataatsimiittarniarput, taakkunanga aappaani qarasaasiaq aqputigalugu. Ataatsimiinnerit akornini pisariaqartutut nalilerneqarpat atorfilittat inuttut naapillutik imaluunnit qarasaasiakkut ataatsimiissinnaapput.